

DEBATT

MARTINE AURDAL
Debatt- og kronikkansvarlig
mau@dagbladet.no

ØYVIND RØNNING
oro@dagbladet.no

KRONIKK I HELGEAVISA:
5000 tegn inkl. mellomrom.
Send innlegg til debatt@dagbladet.no

D DAGENS KVITTER

Snart helg. Noen som kan lenke til en åtte-ti bra kronikker om hvor rike livene våre kunne vært uten sosiale medier, eller?

@SPILDRE-JORDET

D ETISK KJØTT

Om å spise fra hode til hale:

Grønt er ikke noe alternativ siden man ikke kan stole på at maten ikke er sprøytet med kjemikalier.

Når det gjelder kjøtt, så er vel oppbevaringen av dyrene før slakt det mest kritikkverdige. Dyrene har følelser og gir uttrykk for angst. Jeg var en gang borti en japansk slakteri som i månedene før slakt ga dyrene bl.a. øl. Dyrene ble masse-rt/kost med. Og det ble spilt klassisk musikk i bakgrunnen. Dyrevelferden var veldig bra og kjøttet ble enda bedre. Vi har litt å lære der tror jeg. Å slakte dyr med kniv, der dyret stikkes og tappes for blod er bare resultat av noen forskrudde religiøse ritualer og bør derfor forbyes. Vi har bedre metoder som ikke gir lidelser til dyret!

KJELL ARNE KRISTIANSEN

Den norske forbruker er prisgitt hva de matvarekartellene mener vi skal kjøpe og ikke mist hva vi ikke skal kjøpe, samt til hvilken pris. Den norske matvarebransjen er ikke sluttforbrukerens venn på noen måte. Vi blir lurt trill rundt av den.

T06AFRE

ASYLBARN: Kanskje vi virkelig er på vei mot en ny mennesketype.

Overmedmennesket

D KRONIKK

Tekst: MORTEN TRAAVIK
Regissør og kunstner

Som teaterregissør og reisende grossist i illusjoner og iscenesettelser verden rundt er det med en slags blanding av vemod og stolthet man etter hvert innser at vår husgud Shakespeare også hadde rett om masseinnvandringens skjulte hemmelighet:

«All the world's a stage, and the men and women only players, they have their exits and their entrances, and one man in his time plays many parts.»

Eller, som det heter i mer hjemlig norsk bygderevysammenheng: de med selvinnsikt kjenner igjen seg selv i parodiene, de uten kjenner igjen naboen.

For tida bor jeg i vårt naboland Sverige, denne gåtefulle blandingen av

vesttysk provinsby og sibirsk taiga. Etter snart fem år med svensk språk, kultur og ikke minst sosiale normer, er jeg på full fart fra en lattermildt overbærende irritasjon til en åpen og utilslørt forakt for store deler av samfunnet jeg er omgitt av. Jeg trodde ikke det var mulig å lære seg så mye om å være immigrant på så korte geografiske avstander. Og jeg er tross alt norsk (OK da: bergenser), med en kultur- og språkbakgrunn nærmere den svenske enn forskjellen på vest- og øst-arabisktalende land. Men det er en annen preken til et annet berg. I skrivende stund oppjusterer Sveriges utlendingsdirektorat, Migrationsverket, uvisst for hvilken gang i år det berregnede antall asylsøkere til Sverige i 2015: 190 000, med nye 170 000 ventet til neste år (vil trolig også oppjusteres). Av disse er så langt over 30 000 det som kalles «ensamkommande barn».

I opinionsdannelsen rundt den pågående krisa har både fysiske bilder og retoriske påkallelser av ulykkelige og redde barn hatt enorm påvirkning på verden over, der ett eneste, hjerteskjærende fotografi av en druknet liten gutt for mange ikke bare ble symbolet på europeisk hjerteløshet, men også et sterkt forenklet og feilaktig bevis på at Syria-krigen er hovedårsaken til de strie strømmene av migranter

som nå krysser Europa. (Du har selvsagt lagt merke til at jeg bevisst skriver «migranter» og ikke «flyktninger». Pass deg for meg.) Begreper som «ensomkommande barn», eller minst like ofte brukt, «flyktningbarn» er selvsagt ikke nøytrale. For hvem, kanskje bortsett fra den mest lavpannede nynazist, kan vel motsette seg at «flere enn 2000 flyktningbarn (min uthev.) har kommet alene til Norge i år» (A-magasinet 20. oktober)?

SELV IKKE når de verken er barn – så godt som samtlige som kommer er gutter eller unge menn med oppgitt alder til seint i tenåra – eller flyktninger i den forstand som gir rett til opphold? Her øst for kjølen publiserte Göteborgs-Posten nylig en varmt og oppløftende portrettsak om Zabi Nasro Ashoori fra Afghanistan, med den tittelen «Ensam i nytt land». 16-årige Zabi flyktet «til fots over fjellene» fra hjemlandet i fjor drevet av en

«MINST 70 PROSENT AV DE ASYLSØKENDE BARN ER I VIRKELIGHETEN LANGT ELDRE.»

høyst forståelig «drøm i bagasjen om å leve i et land uten krig». Han liker boksing, amerikanske filmer og sosiale medier, som han også bruker til å holde kontakten med kamerater i ulike stadier av reisen mot eller gjennom Europa. Til to afghanske venner som for tida oppholder seg i Tyrkia har han fortalt at «Sverige er bedre. Her får man hus, mat og får gå på skole. De vil komme hit.»

Men Zabi må ha undervurdert bildets kraft. Det tenksomme ansiktet som i halvprofils nærbilde myser mot sola over de svenske forstadshusene tilhører en voksen mann i midten av 20-åra. Det kognitive spriket mellom tekst og bilde er så overtydelig at man med menneskets søken etter mening av kaos spør seg om denne sammenstillingen egentlig er en subtil innvandringspolitisk kritikk fra GPs side. Uansett, you can't fool all of the people all of the time, spesielt ikke i en oppkoblet verden.

Kort tid seinere, og ved hjelp av den ikke ukjente søkemotoren Google, gravde den innvandrings skeptiske websiten Avpixlat fram Zabis profil på dating-siten Hi5, opprettet i 2008 – med andre ord da han skal ha vært ni år gammel. Her oppgir han dessuten alderen sin til 24 år.

ET ANNET profilert skjeggebarn er